

Forslag til folketingsbeslutning om en ændring af koncentrationspolitikken i Grønland.

Fremsat den 11. november 1971 af *Lembourn, Bo Kristensen, Ninn Hansen, Ellen Strange Petersen, Poul Schlüter og Stetter.*

Folketinget opfordrer Grønlandsministeren til at gennemføre en ændring i den løbende investeringsplan for Grønland med det formål, at bygderne og de mindre byer får tilført en større andel af de samlede investeringsbeløb,

at påse, at disse midler anvendes på en sådan måde, at befolkningen i de mindre byer og i bygderne får bedre erhvervs-muligheder, og at inddrage den kongelige grønlandske handel og Grønlands tekniske Organisation i arbejdet på at hæmme koncentrations-tendenserne.

Bemærkninger til forslaget.

Siden den store Grønlandsbetænkning fra 1960 har man holdt fast ved koncentrationspolitikken — eller som den også kaldes: lokaliseringspolitikken — som et princip for befolknings- og erhvervsudviklingen i Grønland. Først i de seneste år har det været muligt at finde forståelse for kritikken imod denne politik, og de sidste ændringer i investeringsplanerne går i retning af at bremse den stærke tilflytning til de større byer.

Virkningerne af den hidtidige koncentration af den grønlandske befolkning i nogle ret få større byer har ofte ført til betydelige sociale og menneskelige problemer. Det har været vanskeligt at skabe et positivt miljø og tilstrækkelige erhvervs-muligheder i de større byer, så tilflytterne kunne leve en menneskelig tilværelse.

Uanset at der nu er en ændring på vej i den førte politik, er det imidlertid nødvendigt, at man hurtigere og mere dybtgående omprioriterer investeringerne, således at befolkningen i de mindre bebyggelser, hvor der er gode fangst- og fiskerimuligheder, tilskyndes til at blive boende i større udstrækning, end man regner med efter de sidst foretagne

befolkningsprognoser. Efter investeringsplanen skal 94,4 pct. af de samlede investeringer ske i byerne i perioden 1971-74. Kun 5,2 pct. er afsat til investeringer i bygderne.

Samtidig regner man med en befolkningsudvikling, der i 1975 vil føre til, at ca. 78 pct. af befolkningen vil bo i byerne, men 22 pct. i bygderne.

Der er således et alvorligt misforhold mellem befolkningsfordeling og fordelingen af investeringerne. Selv om man må medregne, at en del af investeringerne i byerne også indirekte kommer befolkningen på de mindre steder til gode, vil en så stærk geografisk fordeling til fordel for byerne yderligere bidrage til at fremme bykoncentrationen. Formålet med forslaget er således, at man hurtigere og mere omfattende end hidtil besluttet ændrer i de løbende investeringsplaner og dermed forsøger at påvirke befolkningsudviklingen sådan, at en større del af dem, der bor på de mindre steder, i fremtiden ønsker at blive boende, og således, at de, der i dag lever i de større byer, men ønsker at flytte til mindre bebyggelser, får bedre eksistensmuligheder de pågældende steder.